

ZNAKI KONWENCJONALNE

**DLA OZNACZANIA WOJSK
NA MAPACH, PLANACH,
SZKICACH I W GRAFICZNYM
ORDRE DE BATAILLE**

ORAZ

SKRÓTY TAKTYCZNE

**Znaki konwencjonalne ustanowione rozkazem
M.S.Wojsk. Oddz. III Szt. Gen. L. 2901/Wyszk. 27.
Skróty taktyczne ustanowione rozkazem
M. S. Wojsk. Oddz. III Szt. Gen. L. 520/Reg. 26.**

WARSZAWA — ROK 1927

ZNAKI KONWENCJONALNE

**dla oznaczania wojsk na mapach, planach, szkicach
i w graficznym ordre de bataille**

oraz

SKRÓTY TAKTYCZNE

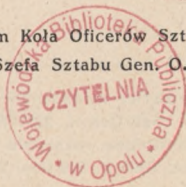
**Kolekcja
Emila Kornasia**

Znaki konwencjonalne ustanowione rozkazem
M. S. Wojsk. Oddz. III Szt. Gen. L. 2901/Wyszk 27.—
Skróty taktyczne ustanowione rozkazem M.S.Wojsk.
Oddz. III Szt. Gen. L. 520/Reg. 26.

WARSZAWA — ROK 1927.

Nakładem Koła Oficerów Sztabu Generalnego.

Wydano za pozwoleniem Szefa Sztabu Gen. O. III. L. 2901/Wyszk. z dn. 7.IV.1927 r.

CM KER

317553

Wpisano do Księgi Akcesji

D.S.G. Nr. 280. 5000. 16. V. 1927

Akc. D1 nr/2012/.....

80

01

ZNAKI KONWENCJONALNE

dla oznaczania wojsk na mapach, planach, szkicach i w ordre de bataille graficznym.

(Rozkaz M. S. Wojsk. Szt. Gen. O. III. L. 2901/wyszk.27.)

DOWÓDZTWA.

 W.K.G. Wielka Kwat. Główna.

 N.W. Naczelny Wódz (sztab ścisły).

 2. Kwatera główna
2. armji.

 Dca2. Sztab ścisły 2. armji.

Dłwa frontów oznacza się analogicznie z dopiskiem skrótu nazwy np.: „front płnc.“.

 IX. Kwatera główna grupy
oper. Nr. IX.

 DcaIX. Sztab ścisły grupy oper.
Nr. IX.

 18. Kwatera główna 18. dyw.
piech.

 Dca18. Sztab ścisły 18. dyw. piech.

Temi samemi znakami oznacza się również kwat. główne wielkich jednostek specjalnych, których dcy są równorzędni dcom grup oper. wzgl. dywizyj, dodając tylko odnośny dopisek np.: „O.W. Kraków“, „O. E. 2.“ i t. p.

3. Kwat. gł. 3. dyw. kaw.

Tak samo oznacza się kwat. główne samodz. bryg. kaw., dodając odnośny dopisek np.: „5. bryg.“

Dca 3. Sztab ścisły 3. dyw. kaw.

19. Dca piech. dyw. 19. d. p.

Analogicznie oznacza się dcę brygady piech., dodając właściwy dopisek np.: „29. bryg.“

22. Dca art. dyw. 22. d. p.

Tak samo oznacza się dcę brygady artylerji, dodając właściwy dopisek np.: „2. bryg.“

12. Dca niesamodz. bryg. kaw. Nr. 12.

36. Dca 36. p. p.

1/21. Dca I/21. p. p.

15. Dca 15. p. uł.

8. Dca kaw. dyw. 8. d. p.

1. szwl. Dca 1. p. szwoleżerów

II/8. Dca II/8. p. a. p.

3. sk. Dca 3. p. strz. kon.

I/9. Dca I/9. p. a. c.

8. Dca 8. p. a. p.

30. Dca baonu sap. Nr. 30.

10. Dca 10. p. a. c.

Dcę komp., szwadronu, baterji oznacza się jednakowo, dodając, o ile potrzeba, właściwy dopisek. Np.:

3/21.p.

3/2.p.uł.

3/8.p.p.

Dowództwa (komendy, szefostwa) poza piech., art., kaw., saperami, których dowódcy (komendanci, szefowie) są równorzędni dcy dyw. i niżej, oznacza się znakami przewidzianymi dla dowództw piechoty z dopiskiem skrótu właściwej nazwy dowództwa (komendy, szefostwa).

PIECHOTA.

 5.	5. pułk piechoty (3-baonowy)	 $\frac{1}{3}$.	1. komp. c.k.m. 3. p. p.
	pułk piech. 4-baonowy	 25.	komp. c.k.m. pl. Nr. 25.
 $\frac{1}{21}$.	1. baon 21. p. p.	 41.	komp. robocza Nr. 41.
 12.	baon c.k.m. Nr. 12.	 15.	komp. cykl. Nr. 15.
 8.	baon strzelców Nr. 8.	 $\frac{3}{25}$.	3. komp. baonu etap. Nr. 25.
 40.	baon forteczny Nr. 40.	 $\frac{1}{31}$.	1. komp. baonu wart. Nr. 31.
 25.	baon etapowy Nr. 25.		pluton piech. (placówka)
 60.	baon wartowniczy Nr. 60.		pluton c. k. m.
 $\frac{3}{21}$.	3. komp. strzel. 21. p. p.		pluton pionierów
			pluton łączności

	pluton konnych wywiad.		c. k. m. przeciwlot- niczy
	pluton broni tow.		c. k. m. przeciwpan- cerny
	plut. c.k.m. pl.		punkt obs. piechoty
	plut. c. k. m. na mo- tocyklach		moździerz (okopo- wy)
	pluton cyklistów		moździerz średni
	drużyna		moździerz ciężki
	sekcja, patrol		działko piech.
	drużyna c. k. m.		sekcja próżna tab. żyw. pułku
	patrol telefoniczny		sekcja pełna tab. żyw. pułku
	patrol radjo		wozy amunicyjne bataljonu
	patrol gołębi pocz- towych		wozy sanit. batal- jonu lub pułku
	patrol psów meld.		kuchnia polowa
	czujka, posterunek		biedki kompanji c. k. m.
	r. k. m.		
	c. k. m.		

KAWALERJA.

5.

5. pułk ułanów
(przy pułkach szwo-
leżerów i strzelców
konnych prócz nu-
meru pułku skróty:
„szwl.” lub „s. k.”)

kan.
2. szwl.

szw. c. k. m.
2. p. szwl.

3.

szw. pion. 3. dyw.
kaw.

pluton kaw.

pluton łącz.,
p. kaw.

pluton c. k. m.
kaw.

sekcja, patrol

3. d. p.

dyon kaw. dyw.
3. d. p.

samodzielny szwa-
dron kaw.

2/5.

2. szw. 5. p. ułanów

Pojedyncze k. m.,
czujki, posterunki,
jak w piechocie

ARTYLERJA.

Kontury zasadnicze.

pułk artylerji

bat. art.

plut. art.

dyon art.
(komp. art.)

Działon—znak działła

Znaki charakterystyczne.

Do powyższych konturów wrysowuje się znak działła, w które wyposażone są: dyon, bat., pluton, przyczem w artylerji konnej kontur przekreśla się przekątną jak

w kawalerji. Dla pułku lub dyonu złożonego z różnych dział wybiera się znak najcharakterystyczniejszy. Znaki dział są następujące:

	armata polowa		haubica polowa
	armata ciężka		haubica ciężka
	armata najcięższa		haubica najcięższa
	armata górską		działo przeciwlotnicze
	haubica górską		

Przykłady.

4. 4. p. a. c.

8 8. d. a. k.

$\frac{III}{5}$ III dyon 5. p. a. p.

$\frac{2}{9}$ 2. bat. 9. p. a. c.

plut. haubic pol.

Inne znaki artylerji.

kolumna amunicyj-
na pełna (bez
względu na rodzaj
dział dyonu)

kolumna amunicyj-
na pusta

kompanja pomia-
rów art.

oddział (komp.)
chemiczna

komp. obserwacyj-
no-podsłuchowa

miotacz min (po-
cisków) gazowych
(np. Livens'a)

komp. maskowania

punkt obs. artylerji

pluton maskowania

BRON PANCERNA.

5. pociąg pancerny Nr. 5.

1/3. 1. komp. czołg. ba-
onu czołg. Nr. 5.

drezyna pancerna

pluton czołgów

czołg

pluton transp. re-
paracyjny czoł-
gów

czołg z k. m.

samochód panc.

czołg z działkiem

szwadron sam.
panc.

czołg z radjo

pluton sam. panc.

3. baon czołgów
Nr. 3.

UWAGA: Na szkicach o małej podziałce niejednokrotnie znak czołgu lub sam. panc. z dopiskiem nazwy oddziału zastąpi znak plutonu, szwadronu, względnie kompanji lub baonu.

MARYNARKA ŚRÓDLĄDOWA.

monitor rzeczny

motorówka uzbrojona

statek nieuzbrojony

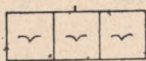

berlinka (galar)

statek pancerny

LOTNICTWO.

3. 3. dyon lot. obserwacyjny (3 eskadry) } ilość kwadratów = ilości eskadr

121. 121. eskadra myśliwska

5. 5. dyon lot. niszczy- cielski (2 eskadry) } ilość kwadratów = ilości eskadr

pluton radjolut.

pluton foto

} znak lotniczy wewnątrz od-
powiada znakowi dyonu

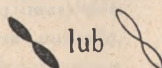
2. park (baza) lotniczy 2. armji

port lotniczy
(lotnisko urzą-
dzone)

Na szkicach o dużej podziałce—granice
obszaru portu i w środku znak chara-
kterystyczny.

Na szkicach o małej podziałce—wystar-
cza sam znak:

lub

lotnisko prowizoryczne

warsztaty lotnicze

warsztat lot. samochodowy

magazyny (składy) lotnicze

BALONY.

3. baon balonowy Nr. 3.

$\frac{1}{3}$ 1. komp. balonów obs.
baonu bal. Nr. 5.

} tak samo oznacza
się balon

2. 2. komp. balonów zaporowych

3. pluton parkowy baonu bal. Nr. 3.

park balonowy

czołówka parku bal. z wodorem

SŁUŻBA METEOROLOGICZNA.

pluton meteorologiczny

posterunek meteorologiczny stały

posterunek meteorologiczny ruchomy

SAPERZY.

3. baon sap. Nr. 3.

$\frac{1}{2}$ 1. komp. 2. baonu sap.

} komp. sap. armji tak
samo z dopiskiem nu-
meru komp.

3. kolumna sap. 3. baonu sap.

3. komp. mostowa Nr. 3.

3. 3. komp. miotaczy ognia

komp. żeglugi śródlądowej

pluton min rzecznych

pluton hydrotechniczny

pluton wiertniczy

ponton

11 kolumna pontonowa Nr. 11.

pluton (pojazd) pontonowy

reflektor

pluton reflektorów na samochodach

3. 3. komp. reflektorów

komp. elektrotechniczna świetlna

stacja elektroświetlna wagonowa

 2. park saperski 2. armji

 2. skład (magazyn) saperski
2. armji

Składy sap. innych wiel-
kich jednostek lub krajowe
oznacza się tak samo, do-
dając odpowiedni dopisek.

SAPERZY KOLEJOWI.

 3. komp. kolejowa Nr. 3.

 5. komp. kolejowa pomocnicza Nr. 5.

 ruchoma komp. kolejowa parkowa

 ruchomy warsztat kolejowy } Czołówka warsztatowa
ma ten sam znak z do-
piskiem: czoł.

 pluton eksploatacyjny parowy

 pluton eksploatacyjny motorowy

 zapasowa komp. silnikowa

ŁĄCZNOŚĆ.

 komp. telegraficzna ciężka

 komp. telegraficzna

 komp. radjotelegraficzna ciężka

komp. radiotelegraficzna

pluton radiotelegraficzny

komp. gołębi pocztowych

pluton gołębi pocztowych

drużyna gołębi pocztowych

komp. łączności kaw.

3. składnica meldunkowa 3. dyw. piech.

stacja Hughes'a

stacja Morse'a

stacja telefoniczna

2. składnica meldunkowa 2. armji

park łączności

magazyn (skład) sprzętu łączności

warsztaty łączności

SŁUŻBA UZBROJENIA.

3. park uzbr. 3. dyw. piech.

2.

park uzbr. 2. armji

warsztat uzbr.

pluton parkowy

ośrodek zaopatrzenia armji w amunicję

punkt zaopatrywania w am. w obrębie dywizji

kolumna amunicyjna pełna

kolumna amunicyjna pusta

magazyn (skład) amunicji

SŁUŻBA POMIARÓW POLOWYCH.

5. 5. oddz. pomiarów polowych

skład map

SŁUŻBA ZDROWIA.

3. komp. sanit. 3. dyw. piech.

pluton sanit.

2. rez. 2. komp. sanit. rezerw.

41. szpital polowy Nr. 41.

Szpitaly rozwinięte oznacza się przez dodanie chorągiewki np.:

2. szpital ewakuacyjny 2. armji

41.

 25. szpital etapowy
Nr. 25.

 szpital stały

 dt. polowa przychodnia
dentystyczna

 ch. czołówka chirurgiczna

 kolumna sanitarna
konna

 kolumna samochodów sanit.

 kolumna dezynfekcyjno-kąpielowa

 pociąg sanit.

 pociąg dezynfekcyjno-kąpielowy

 park sanit. armji

 magazyn (skład)
mat. sanit.

Specjalność szpitala oznacza się dopiskiem:

ww—wewnętrzny

ch—chirurgiczny

wn—weneryczny

zk—zakaźny

g—dla zagazowanych

ok—oczny

 główny punkt
opatrunkowy

 wysunięty punkt
opatrunkowy

 stacja opatrunkowa
lub rewizyjna na kolei
żelaznej

SŁUŻBA WETERYNARYJNA.

- polowy szpital ko-
ni
- stały szpital koni
(krajowy)
- punkt zborny cho-
rych koni
- Szpital rozwinięty
oznacza się przez
dodanie chorągiew-
ki. Np.:

SŁUŻBA REMONTU.

- zapas koni

SŁUŻBA INTENDENTURY.

- piekarnia polowa
- park int. armji
- park bydła
- skład materiałów
pędnych
- obora bydła
- kolumna żywnoś-
ciowa pełna
- rzeźnia
- park intendenty
dyw.
- kolumna żywnoś-
ciowa pusta
- 5. oddział rez. służby
int. Nr. 5.
- sam. kolumna mięs-
na

sam. kolumna żywnościowa (pełna)

kolejowa stacja żywienia

ośrodek zaopatrywania armji w żywność

rozlewnia mat. pędnych

punkt zaopatrywania w żywność dywizji (lub kolejowa stacja zaopatrywania)

punkt styku wozów mięsnych

SAMOCODY.

5. kolumna sam. ciężarowych Nr. 5.

warsztat samochodowy

3. kolumna sam. osobowych Nr. 3.

skład sprzętu samochodowego

park samochodowy

TABORY.

kolumna taborowa

3. park tab. 3. armji

12. warsztat tab.
12. dyw. piech.

magazyn sprzętu tab.

kolumna parkowa tab.

ŻANDARMERJA.

	pluton żand. pieszej lub mieszany		pluton żand. konnej
			posterunek żand.

SĄD POLOWY.

	sąd polowy		więzienie stałe
	areszt polowy		

SŁUŻBA JENIECKA.

	obóz jeńców		punkt zborny jeńców

SŁUŻBA POCZT POLOWYCH.

	urząd poczty polowej

OZNACZENIE POŁOŻENIA.

Dla jasnego ujęcia szkiców taktycznych należy unikać przeładowania ich znakami konwencjonalnymi i napisami. Rodzaje i wielkość znaków winny być dostosowane do celu, dla którego szkic został przeznaczony, oraz do przyjętej podziałki szkicu.

Niejednokrotnie szkic taktyczny ograniczy się do oznaczenia linją krzywą rejonów lub frontów, zajętych przez poszczególne większe lub mniejsze jednostki, z oznaczeniem miejsca postoju ważniejszych dowództw. Kierunki frontu lub marszów, o ile sam układ szkicu nie wyraża ich dostatecznie, oznaczamy przy pomocy strzałek, zwróconych we właściwą stronę. O ile okaże się koniecznem wrysowanie wojsk przy pomocy znaków konwencjonalnych, unikać należy rysowania poszczególnych części składowych jednostek, gdy możemy wyrazić je zapomocą znaku całości.

Powyższa zasada zastosowana być winna również przy sporządzaniu szkiców dyslokacyjnych.

Znaki konwencjonalne dowództw, wojsk i służb, podane wyżej, mają również zastosowanie przy rysowaniu ordre de bataille graficznego.

Dla szkiców taktycznych w pewnych wypadkach korzystnem będzie zastosowanie niektórych zmian i uzupełnień, które podane są niżej.

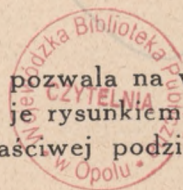
Artylerja na stanowiskach.

		bat., dyon 2 bat., 3 bat. armat polowych,
		„ „ „ art. konnej,
		„ „ „ haubic pol.,
		„ „ „ armat górskich,
		„ „ „ haubic górskich,
		„ „ „ art. przeciwlotn.
		„ „ „ armat ciężkich,
		„ „ „ haubic ciężkich,
		„ „ „ armat najcięż.
		„ „ „ haubic najcięż.
		„ „ „ moździerzy okop.

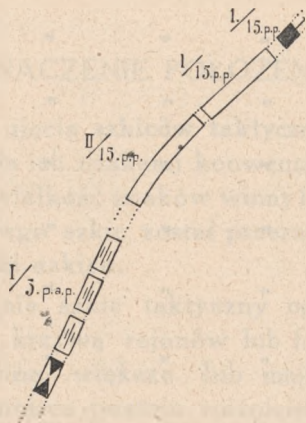
Pojedyncze działa lub plutony dział oznacza się znakiem baterji, z dopiskiem „dz.”—działo lub „plut.”—pluton. Dyony o mieszanym sprzęcie oznacza się znakiem sprzętu najliczniejszego.

Oddziały w marszu.

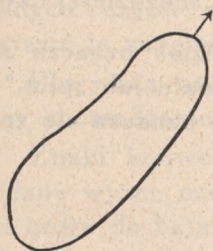
O ile podziałka szkicu lub mapy pozwala na rysowanie jednostek wojsk, oznaczamy je rysunkiem kolumny w marszu, utrzymanym we właściwej podziałce

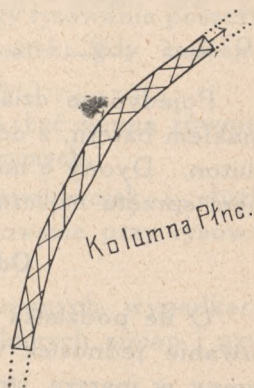
z oznaczeniem poszczególnych części kolumny znakami charakterystycznymi lub dopiskami. Np.:

W innych wypadkach zadowolić się należy oznaczeniem prostszem:

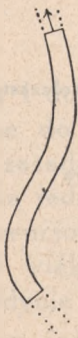
29.d.p.

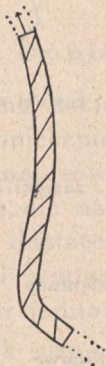
Kolumna Płnc.

Dla wyobrażenia kolumn, których skład organizacyjny jest nieznany (n.p. kolumna npla)—należy używać następujących oznaczeń:

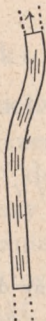
Kolumna
piechoty:

Kolumna
kawalerji:

Kolumna
artylerji:

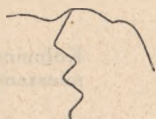
Kolumna
mieszana:

Fortyfikacje polowe.

Zależnie od podziałki szkicu, planu lub mapy rysujemy obraz umocnień lub też tylko ich schemat.

Znaki:

okopy i sapy

XXXXXXXXXXXXXXXXX

zasieki z drutu kolczastego

VVVVVVVVVVVVV

zasieki z drzewa

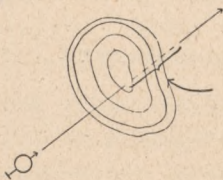
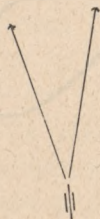
schrony drewniane

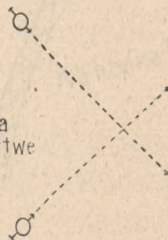
schrony betonowe

Inne znaki (punkty obserwacyjne, składy i t. p), podane są powyżej w znakach dla wojsk i służb.

Oznaczenie kierunku ognia i kąta ostrzału uskuteczniamy przy pomocy strzałek w liniach ciągłych lub przerywanych:

oznacza
pole martwe

Kolory znaków konwencjonalnych.

Strony walczące dla odróżnienia oznaczać należy kolorami. Przy wyborze kolorów przyjmuje się za zasadę, że oddziały własne oznacza kolor niebieski, oddziały przeciwnika kolor czerwony. Dla gier wojennych ustalają kolory stron kierownicy gier.

Dopiski.

Napisy i dopiski na szkicach położenia winny być ograniczone do najkonieczniejszego minimum. Przyjając należy za zasadę, że napisów i dopisków, charakteryzujących daną jednostkę, nie należy umieszczać tam, gdzie znak konwencjonalny dostatecznie wyjaśnia rodzaj jednostki. W większości wypadków wystarczy do znaku dopisać jedynie numer jednostki.

Numery jednostek oznacza się cyframi arabskimi, z wyjątkiem numerów grup operacyjnych, bataljonów i dywizjonów, wchodzących w skład pułku oraz plutonów, wchodzących w skład kompanij, baterij, szwadronów i kolumn. Wyszczególnione powyżej jednostki oznacza się cyframi rzymskimi.

Pododdziały numeruje się ułamkiem, w którego liczniku pisze się numer pododdziału, a w mianowniku numer jednostki.

Np. I/21., umieszczony przy znaku baonu piech., oznacza I baon 21. pułku piechoty.

I/21., umieszczony przy znaku dyonu art. pol., oznacza I dyon 21. pułku artylerji polowej.

3./21., oznacza 3. komp. 21. pułku piechoty wzgl. 3. bat. 21. pułku art. pol. lub 3. szwadron 21. pułku ułanów, w zależności od od znaku konwencjonalnego, przy którym to oznaczenie zostało wpisane.

Skróty nazw, których umieszczenie w razie potrzeby dopuszczalne jest na szkicach, zawiera Dz. Rozk. Nr. 7/26. z dn. 12.III.26 r. (patrz strona 27 i następne).

Jeśli szkic wymaga objaśnień, lub jeśli chce się ułatwić orientację korzystającemu ze szkicu, należy umieścić obok szkicu objaśnienie (legendę), w którym, obok wyjaśnień treści, może być podane, również oznaczenie przyjętych znaków konwencjonalnych, nawet tych, które są ustalone regulaminem. W ten sposób można ograniczyć ilość napisów na samym szkicu.

SŁOWNIK SKRÓTOW TAKTYCZNYCH.

(Według Dz. Rozk. Nr. 7/26 pkt. 69. Skrótów słów oznaczonych gwiazdką * podano według Reg. sł. pol. Cz. II zał. 2)

N A Z W A	SKRÓT	N A Z W A	SKRÓT
A.		D.	
adjutant	adj.	dowódca	dca
amunicja	am.	działo	dz.
artylerja, artylerjski	art.	działo-n-owy	dzn.
artylerja polowa	art. pol.	dzień *	d.
„ ciężka	„ c.	drużyna	druž.
„ konna	„ kon.	dywizja, dywizyjny	dyw.
„ najcięższa	„ nc.	dywizja. piechoty	d. p.
„ górska	„ gór.	„ kawalerji	d. k.
„ przeciwlotnicza	„ pl.	dywizjon, dywizjonowy	dyon
		dywizjon art. kon.	d. a. k.
B.		E.	
balon, balonowa	bal.	eskadra	esk.
bataljon, bataljonowy	baon	etap-owy	etap.
baterja, bateryjny	bat.	ewakuacja, ewakuacyjny	ewa.
bezpośrednie			
wsparcie	bezp. wsp.		
broń towarzysząca	broń tow.		
brygada	bryg.		
C.		F.	
chorąży	chor.	fonogram	fonogr.
ciężki karabin		forteczny	fort.
maszynowy	c. k. m.	fotografja lotnicza	fot. lot.

NAZWA	SKRÓT	NAZWA	SKRÓT
G.		kawalerja, kawaleryjski	kaw.
gazowy	gaz.	kawalerzysta	kg.
generał broni	gen. broni	kilogram	km.
„ dywizji	gen. dyw.	kilometr	kmdt
„ brygady	gen. br.	komendant	kom. reg.
godzina	g.	komisja regulująca	komp.
granat	grt.	kompanja	k. a. p.
granat ręczny	grt. r.	kompanja artylerji pieszej	korp.
„ karabinowy	grt. kb.	korpus	×
H.		krok	
haubica	hb.	kwatery	kwat.
I.		kwaterymistrz	
intendent, intendtura	int.	kwateryunek,	
J.		kwateryowanie	
jednostka	jedn.	L.	
K.		lekarz	lek.
kanonier	kan.	„ weterynarji	lek. wet.
kapitan	kpt.	lekki karabin	l. k. m.
kapral	kpr.	maszynowy	lot.
karabin	kb.	lotnik, lotnictwo, lotniczy, lotnisko	
karabin maszynowy	k. m.	Ł.	
karabinek	kbk.	łączność	łącz.
		M.	
		magazyn	mag.

N A Z W A	S K R Ó T	N A Z W A	S K R Ó T
major	mjr.	operacyjny	op.
materiałowy	mat.	osłona, osłonowy	osł.
meldunek, mel-		osrodek	osr.
dunkowy	meld.	„ oporu	osr. op.
meteorologia, me-			
teorologiczny	mtrlg.	P.	
metr	m.	pancerny	panc.
miejsce postoju	m. p.	patrol	patr.
miotacz	miot.	pełniący obo-	
motocykl, moto-		wiązki	p. o.
cyklista	motc.	park uzbrojenia	p. u.
moździerz	moż.	park uzbrojenia	
myśliwski	myśl.	dywizji	p. u. d.
minuta *	min. (')	park uzbrojenia	
		armji	p. u. a.
N.		piechota, piechur	piech.
nabój	nb.	pionier, — ski	pion.
nieprzyjaciół	npl.	pluton, plutono-	
niszczycielski	niszcz.	wy	plut.
		płatowiec	płat.
O.		pociąg	pocg.
obrona przeciw-		podchorąży	podchor.
lotnicza	O. P. L.	podoficer	podof.
obserwacja, obser-		podporucznik	ppor.
wator, obserwacy-		podpułkownik	ppłk.
jny	obs.	podśluchowy	podśl.
odcinek	odc.	polowy	pol.
oddział	oddz.	południe *	płd. (S)
odwodowy	odw.	pontonowy	pont.
oficer	of.	porucznik	por.
ogniomistrz	ognm.	pozycja, pozy-	
		cyjny	poz.

NAZWA	SKRÓT	NAZWA	SKRÓT
pozycja głównego oporu	poz. gł. op.	ręczny karabin maszynowy	r. k. m.
pozycja przesłaniania	poz. przesł.	rok *	r.
pozycja odwodowa	poz. odw.	rotmistrz	rtm.
północ *	płnc. (N)	rozkaz	roz.
przeciwgazowy	pgaz.		
przeciwczołgowy	pczłg.	S.	
przeciwlotniczy	pl.	samochód	sam.
pułk piechoty	p. p.	sanitarjusz, sanitarny	sanit.
pułk kawalerji	p. kaw.	saper, saperski	sap.
pułk artylerji polowej	p. a. p.	sekcyjny	sekc.
pułk artylerji ciężkiej	p. a. c.	sekunda *	sek. ("")
pułk artylerji górskiej	p. a. g.	sierzant	sierz.
pułk artylerji najcięższej	p. a. n.	składnica mel-dunkowa	s. m.
pułk artylerji przeciwlotniczej	p. a. pl.	stacja	st.
pułkownik	płk.	" zaopatrywania	st. zaop.
punkt oporu	p. op.	" regulująca	st. reg.
punkt obserwacyjny	p. obs.	" ewakuacyjna	st. ewa.
R.		stanowisko	stan.
radjotelegraficzny	rdtlgr.	straż przednia	str. prz.
radjotelegram	rdtlgrm.	" boczna	str. bocz.
rakieta	rkt.	" tylna	str. tyl.
rezerwowy	rez.	strzelec-ecki	strz.
		sygnał, sygnalizacja, sygnalizować, sygnalizacyjny, sygnalista	sygn.

N A Z W A	SKRÓT	N A Z W A	SKRÓT
szeregowiec szpital, szpitalny szrapnel sztab szwadron szyfrowy	szer. szpit. szrap. szt. szw. szyfr.	W. w zastępstwie wachmistrz wartownik, war- towniczy weterynarz, we- terynaryjny wiorsta * wschód wywiadowczy, wywiadowca wysunięta skła- dnica meldun- kowa	w z. wachm. wart. wet. wrst. wsch. wyw. w. s. m.
T. tabor, taborowy tabor bojowy „ dywizyjny „ pułkowy „ żywnościowy telegram telegraf, telegra- ficzny telegraf przez zie- mię telefon, telefo- niczny transportowy	tab. T. B. T. D. T. P. T. Ż. tlgm. tlgr. t. p. z. tel. transp.	Z. z rozkazu za zgodność zachód zaopatrzenie, zaopatrywanie zaporowy zastępca zwiadowca-y	z r. z zg. zach. } zaop. zapr. zast. zwiad.
U. ubezpieczenie ułan, ułani uzbrojenie uzupełnienie	ubezp. uł. uzbr. uzup.	Ż. żandarmerja żywność, żyw- nościowy	zand. żywn.

ERRATA

Na str. 4 w wierszu 4 od góry przy kresce pionowej znaku dcy art. dyw. należy dorysować po obu stronach znaki działa jak na str. 8.

Na str. 13 w wierszu 1 od góry rysunek parku sap. 2. armji winien mieć bok dolny oraz prawy podwójny, analogicznie jak park balonowy na str. 11.

Na str. 18 rysunek parku samochodowego winien być poprawiony jak wyżej.

Na str. 21 rysunek 2-bateryjnego dyonu haubic górskich winien mieć u podstawy znak analogiczny jak w 2-bateryjnym dyonie armat górskich.

POLECONE DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO

JENIEC WOJENNY

JAKO ŹRÓDŁO WIADOMOŚCI O NIEPRZYJACIELU

PPLK. S. G. MIECZYSŁAWA ŚCIEŻYŃSKIEGO

CENA 2 ZŁOTE

DOSKONAŁY PODRĘCZNIK DLA WYWIADOWCÓW NAPISANY PRZEZ WYBITNEGO FACHOWCA. WYDANIE I-SZE TEJ PRACY ROZESZŁO SIĘ W CIĄGU MIESIĄCA!

NAJLEPSZYM PODRĘCZNIKIEM DO

WALKI WRĘCZ

(DŻIU DŻITSU)

JEST PODRĘCZNIK H. JEZIOROWSKIEGO

WYDANIE II-GIE ROZSZERZONE PRZY WSPÓŁPRACY
ZNALEG BOKSERA POLSKIEGO P. JUNOSZY-
DĄBROWSKIEGO Z 58 DOSKONAŁEMI ILU-
STRACJAMI. „WALKĘ WRĘCZ” PRZEWIDUJE PRO-
GRAM LEKCJI GIMNASTYKI W ODDZIAŁACH

I Z TEGO WZGLĘDU PODRĘCZNIK TEN

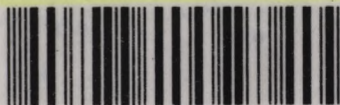
ZALECONY JEST DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO

DO NABYCIA W G. K. W., WARSZAWA, N. ŚWIAT 69

CENA 2.50 ZŁ.

386612
Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

CM KEK 317553

000-317553-00-0

GŁÓWNA KSIĘG

TELEFON

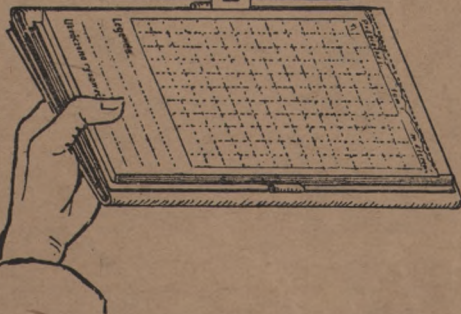
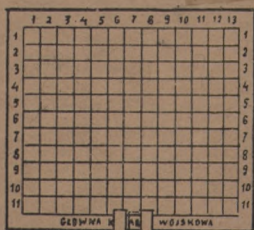
202-19

WARSZAWA,

W Y

RAMKĘ RJ

UŁATWIAJĄCĄ SPORZĄDZENIE SZKICÓW PERSPEKTYWICZNYCH.

Ramka ta sporządzona jest z przeźroczystego celuloиду z nadrukowaną siatką, analogiczną do siatki w szkicowniku polowym (dozwolony do użytku służb. Dz. Rozk. 9/26). Rysowanie szkicu przy pomocy ramki odbywa się następująco: ramkę przymocowuje się zapomocą specjalnego imadła do szkicownika polowego i, patrząc przez nią na odpowiedni wycinek terenu, przerysowuje się w kratkach szkicownika te przedmioty, które widać przez analogiczne kratki ramki. W ten sposób nawet nieumiejący rysować wykonać mogą bardzo dobre szkice perspektywiczne.

GŁÓWNA KSIĘGARNIA WOJSKOWA
SPRZEDAJE P.P. WOJSKOWYM ZAWODOWYM
WSZYSTKIE KSIĄŻKI **NA RATY!**

CENA RAMKI
WRAZ Z IMADŁEM
I SPOSOBEM UŻY-
CIA wynosi 1.50 zł.